

ORION

NR 3

MAJ - JUNI 1965

ÅRG 1

Omslagsbild: Nebulosan M 42 i Orions stjärnbild

Photograph from the Mount Wilson and Palomar Observatories

© 1959 California Institute of Technology

Pris kr. 2:10

ORION

TIDSKRIFT FÖR FORSKNING I NY TIDSÅLDER

Nr 3

Maj-Juni 1965

Årgång 1

RED OCH ANSV UTGIVARE:

Yngve Freij

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Leif Andersson
Ebbe Johansson
Ulf R Johansson
Ivar Pålsson
Harriet Sandström

RED OCH EXP ADRESS:

ORION
Fack 102
Malmö 2
Postgiro 63 22 54

Utkommer varannan månad
— 6 nr pr år

ANNONSPRISER:

helsida 100:—
halvsida 60:—
kvartssida 35:—
småannonser 1:50 pr spalt

Pren-pris 12:— pr år

Lösnummerpris 2:10 (inkl oms)

Tel.: MIS ordf. Ebbe Johansson 97 15 94, och sekr. Harriet Sandström 97 28 64. Rikt nr 040

Eftertryck är tillåtet om källan anges, utom där Copyright förbehålles

UR INNEHÅLLET:

ULF R JOHANSSON:

Apropå vår omslagsbild **2**

HANS LAURITZEN:

Psykiska förändringar under rymdfärder **4**

LEANDER TELL:

Faustsagan och kabbalan **6**

LEIF ANDERSSON:

Främmande planetsystem **9**

Besökare från andra planeter? **14**

ALARIK DEGERMAN:

Alkemistens dröm blir verklighet **20**

Med spetsad penna! - Läsarnas brevsval **23**

Notiser **27**

ORION är ett organ för Malmö Interplanetariska Sällskap, vilket på ideell grund vill sprida upplysning inom astronomi, rymdforskning, människan och livet i universum, parapsykologi, livsåskådningsfrågor, arkeologi och svunna kulturer etc.

Det är vår förhoppning att vi ska kunna informera den intresserade läsaren inom dessa och andra områden, som vi anser vara av vitalt intresse för att man ska kunna bilda sig en sund och framför allt sann uppfattning om den komplicerade värld vi i dag lever i.

Som framgår av ovanstående begränsar vi oss

inte enbart till erkända och bevisade fakta inom naturvetenskaplig forskning — vi anser det också vara av stor vikt att behandla de nya vetenskaper, där forskningen ännu bara befinner sig på ett begynnelsestadium, och vi vill i samband därmed även uppmuntra till skapandet av ett "debattforum", ett par sidor där envar är välkommen med brevfrågor, insändare, debattinlägg och liknande.

Eftersom tidningen utges på helt ideell grund, kan vi inte honorera inkomna bidrag och vi vill därför rikta vårt varma tack till de författare och andra som välvilligt ställer material till vårt förfogande.

A PROPÅ VÅR OMSLAGSBILD . . .

Det är ett känt faktum, att de flesta astronomiska objekt är oerhört gamla. Vår egen jord och den övriga planetvärlden anses t ex ha minst fem miljarder år på nacken och solen kanske tio miljarder. Förutsätter vi dessutom — med alla reservationer — att kosmologernas "big-bang"-teori är korrekt, lär galaxvärlden ha uppstått för cirka 15 miljarder år sedan!

Mera fattbara proportioner på det astronomiska tidsproblemet får vi, om vi läser dr Peter O. Vandervoorts artikel "The Age of the Orion Nebula" i februarinumret av Scientific American. Vandervoort, som f n arbetar på Chicagouniversitetet, vågar där påstå, att Orionnebulosan inte är äldre än 23.000 år — en ålder, som således radikalt skiljer sig från andra astronomiska föremål. Naturligtvis gäller inte Vandervoorts åldersuppskattning för nebulosan "i sig" utan endast den process, som fått nebulosan att lysa med sådan prakt.

Om själva nebulosan vet vi, att den befinner sig på 1 300 ljusårs avstånd och har en diameter på drygt 15 ljusår. Den består till största delen av enorma stoftmoln av grundämnena väte och helium samt till en obetydlig del syre och kalcium. Invända i själva nebulosan ligger unga och heta stjärnor, vars intensiva strålning får den annars så kalla gasmassan att upphettas och glöda av egen kraft. I själva verket ligger i nebulosans mitt också centrum av en gles stjärnhop, vars mest framträdande medlemmar är de kända Trapetsstjärnorna.

Orionnebulosan fotograferad på Mount Wilson Observatoriet med dess 100-tums Hookerteleskop.

För blotta ögat ter sig nebulosans intensivaste delar som en svag stjärna i Orions svärd. I ett teleskop däremot kan vi skönja nebulosans inre konturer, men först på ett fotografi framträder den i all sin prakt. Tidigare tyckte man sig i nebulosan se en gigantisk stjärnhop, men 1864 visade Sir William Huggins på spektroskopisk väg, att objektet tvärtom består av upphettad interstellär materie. Sedan dess har på fotografier ett stort antal av dessa gasnebuloser upptäckts och identifierats i vår Vintergata; främst kanske i Vintergatans mittplan, där jättelika gasmoln ligger utbredda.

Med hjälp av radioastronomiska medel har man nu i USA närmare undersökt nebulosans radiofrekventa strålning och de joniserade väteatomernas rymdfördelning och täthet inuti nebulosan. Med spektroskop har man vidare uppmätt de rörelser, som förekommer i nebulosan — bl a. fann man, att den tycks expandera med en hastighet på 7—10 km/sek.

Vari skall vi då söka upphovet till den observerade utvidgningen? Det förefaller nog vara så, att det växelspel som förekommer mellan väteatomernas ständiga jonisering och "neutralisering"; fören process som just beror på den intensiva utstrål-

ningen från de inbäddade solarna; även ger upphov till en expansion hos hela nebulosan.

Med de nya rönen som utgångspunkt gav sig Vandervoort på problemet att söka bygga en utvecklingsmodell av hela nebulosan. Efter ett ingående teoretiskt resonemang har Vandervoort kommit fram till, att Orionnebulosan inte kan vara mycket äldre än dryga 20 000 år. Hans teori styrks av de undersökningar, som sovjetryssen P P Parango (inom astronomiska kretsar mera känd som expert på området variabla stjärnor) för många år sedan lät göra av Trapetsstjärnornas rörelser.

Ulf R Johansson

Månkartor

De första utförliga topografiska kartorna över synliga delar av månen har redan utgivits i USA. De är i skala 1:5 milj, dvs en enhet på kartan motsvarar fem milj enheter på månen. Inom de närmaste åren kommer detaljkartor i skala 1:25 000 och större att utarbetas.

Tre olika företag tillhandahåller nu topografiska månkartor. Army Map Service i Washington utbjuder två blad för ca tio kronor vardera. Geological Survey, Washington, säljer ett kartblad för ca 7:50 och US Air Force har gett ut hela tretton blad för tillsammans 40 kronor.

När de första astronauterna om ca fem år landar på månen kommer de att ha med sig kartor, som är nästan lika pålitliga som kartor över jorden. Behovet av deljerade kartor är också större än för upptäcktsresande på vår

planet. Det finns inga magnetiska kraftfält på månen, som gör det möjligt att använda kompass, och därför är det så mycket viktigare med pålitliga kartor som anger alla karaktäristiska detaljer på månytan, bergens form och höjd, kratrars vidd och djup etc.

Än så länge innebär det många svår bemästrade problem att framställa en karta över månen. Det finns inga synliga vattensamlingar och följaktligen har man inte kunnat utgå från en allmän havslinje som på jorden. Utgångspunkt för alla horisontella och vertikala mått har i stället varit botten av kratern Moesting A, som ligger nära centrum av månens synliga yta. Kartritarna gav kraterns botten en höjd av sju kilometer och satte sedan alla andra mått i relation till detta.

PSYKISKA FÖRÄNDRINGAR UNDER RYMDFÄRDER

av Hans Lauritzen

De två senaste åren har det ofta förekommit rykten om att astronauterna under sina rymdfärder varit utsatta för sådana påverkningar av hjärnan, att de skulle antingen ha tagit varaktig skada eller också ha förändrat sin personlighet. Dessa rykten har emellertid dementerats av kompetenta vetenskapsmän.

Men finns det då ingen grund för dessa rykten? Jo, det gör det. Bara en sådan sak, att ha möjligheten att betrakta jorden och stjärnorna utifrån rymden, är en upplevelse så stor, att den måste påverka en människas sätt att betrakta världen på. Om vi kommer hem efter en resa till ett fjärran land med en främmande kultur, så bör vår uppfattning av tillvaron också ha förändrat sig.

Längre tids viktlöshet nedsätter alla organs funktioner och kan ge varaktiga skador. Både de inre organen samt musklerna försvagas, bl a därför att det krävs långt mindre energi för att utföra funktionerna. Det har hittills varit en fördel, att matsmältningsprocesserna har gått långsammare. Varaktiga men har det knappast varit tal om, men flera astronauter har dock fått känna på vissa efterverkningar. Därför är det nödvändigt med träning under rymdfärder. Det behöver inte vara långvariga övningar, men däremot övningar där de enskilda musklerna och organen utsätts för toppbelastning. Man vet från biologiska försök på jorden, att det är toppbelastningen som utvecklar musklerna.

Äger det rum förändringar i hjärnans och nervsystemets funktioner? Ja, det gör det. Det kan i korta drag uttryckas på detta sätt: känslor och sinnesstämmningar uppfattas kraftigare, medan förmågan att bedöma och besluta sker långsammare och mera osäkert. För att förstå detta måste vi se hur reaktionerna i hjärnan uppkommer. Hjärnans funktioner kan i grova drag indelas i två grupper. För det första de funktioner som påverkar kroppens olika delar; alltså biologiska och fysiologiska funktioner. Och för det andra de funktioner i hjärnan som äger rum vid vanliga tankeprocesser som läsning och repetition av inlärt material. Det har påvisats, att hjärnfunktionerna tillhörande den ovannämnda första gruppen sker genom kemiska processer, och man antar att den andra gruppen funktioner också beror på kemiska processer, vilket dock inte är påvisat. De kemiska hjärnprocesserna framkallar svaga elektriska strömmar, som genom nervbanorna påverkar bestämda hjärncentra och återigen bestämda nerver i kroppen.

Tidigare antog man, att nervtrådarna direkt förband olika hjärncentra med varandra. Så är inte fallet. Ofta är nervtrådarna avbrutna och nervspetsarna berör inte varandra direkt. Förbindelsen mellan dem sker genom kemiska processer, så att den ena nervspetsen utsänder vissa enzymer eller i enstaka fall hormonliknande ämnen, som påverkar den andra nervspetsen och framkallar

en svag elektrisk ström. Den kemiska balansen i hjärnan är således av största betydelse.

Styrkan av elektriska och elektromagnetiska fenomen varierar efter fältstyrkan. Fältstyrkan är inte densamma som tyngdkraftfältet eller det s k rum-tids-kontinuumet, men när det rör sig om mätningar från planeternas ytor och uppåt, kan man i stort sett räkna med tyngdkraftfältets styrka. En elektrisk ström såväl som en elektromagnetisk våg är en samsättning av en elektrisk potential och en magnetisk potential. Ju svagare tyngdkraftfältet är, ju svagare blir den elektriska potentialen, och ju starkare blir den magnetiska potentialen.

Det är givet, att när den elektriska potentialen således förminskas, kommer de kemiska processerna i hjärnan att försvagas, och härav följer en långsammare reaktion och sämre initiativförmåga. Men varför uppfattas då känslor och sinnesstämmningar kraftigare? Vi vet ju, att känslor i hög grad är knutna till de kemiska processer, som försvagas. Då den magnetiska potentialen emellertid förstärks i rymden, tyder det på, att

själva uppfattandet eller överförandet till medvetandet äger rum som följd av påverkan från den magnetiska potentialen.

Våra astronauter har varit några hundra kilometer ute i rymden. Man kan anta, att förändringarna i hjärnans funktioner blir kraftigare längre ut, så att vi får en ännu långsammare reaktion och förmåga till snabba beslut, medan medvetandet ökas kraftigt. Dr Eugene B Konnecci, som talade om bioastronautiska problem på den 14:e internationella astronautiska kongressen i Paris, framförde åsikten att det kan bli nödvändigt att placera transistorer i astronauternas hjärnor, så att man kunde ge dem impulser från jorden.

Naturligtvis kan det förekomma vissa komplikationer efter en rymdflygning, liksom en stark trötthetskänsla, men det finns skäl att varna för ryktena om mystiska rymdsjukdomar, som helt skulle förändra astronauterna.

Under kommande år, där många astronauter kommer att göra längre uppehåll i rymden, ja kanske t o m på månen, kommer vi säkert att få större klarhet över dessa fenomen.

MIS höstprogram

Under sommarmånaderna juni, juli och augusti håller Malmö Interplanetariska Sällskap sitt sedvanliga sommaruppehåll, och har således inga sammankomster. Men till hösten återkommer vi till en, som vi räknar med, mycket givande termin med föredrag, film mm på våra sammankomster på Ungdomens Hus i Mal-

mö, den första fredagen i varje månad. Föredragen kommer att hållas av välkända profiler som fil. stud. Leif Andersson, dr Lars-Erik Essén från Vita Nova i Mölle, den parapsykologiske forskaren George Killick m fl, och vi kommer att sända ut föredragen i stencilerad form till

Forts. sid. 8

Faustsagan och kabbalan

av Leander Tell

Den våldsamma spänningen som renässansen och reformationen utlöste mellan å ena sidan medeltidens genom den katolska kyrkan bevarade asketiska livssyn och fanatiska helgondyrkan och å den andra det fördomsfria studiet av antiken, de geografiska upptäckterna, boktryckarkonsten och frigörelsen från påvedömet, tog sig icke bara uttryck i de politiska fejderna mellan en absolut kungamakt och ett vikande feodal-klostervälde samt kampen för borgares och bönders fri- och rättigheter, utan kan utläsas även i ett sådant fenomen som ökningen av antalet studenter vid de nyinrättade universiteten.

Mellan Europas olika högskolor vandrade en ström av scolares, av vilka många, berusade av den ny tidens idéer, hellre sökte nyckeln till den hemliga vetenskapen i hopp om att hastigt stiga till rikedom och ära, än de ville bemöda sig om att genom trägna studier bygga en fast grund för egen och kommande generationer. Denna hemlighetfulla De vises sten som icke enbart kunde förvandla oädel metall till guld utan även skänka ungdom och skönhet samt förmåga att uppnå livets högsta njutningar, var det mångenstädes eftertraktade målet, antingen man nu skulle nå det genom svartkonstbäckernas besvärjelser och förskrivning åt djävulen eller i laboratoriernas alkemistiska experimenter.

Renässansens krav på högre levnadsstandard tvingade tidens furstar

in i ständiga penningbekymmer, varför allehanda guldmakare hade bokstavligen gyllene tider. Tillloppet av dylika charlataner var emellanåt så stort att folksägnen som t. ex. i Prag förlade en särskild gata åt dem bakom kungaborgen. Man får dock icke tro att alla dessa alkemister och teckentydare blott var skojare. Visserligen var de väl för de mesta misslyskade lärdomsljus och sådana för vilka det vid universitetet och ute i livet icke gick fort nog och därför hellre drog vida omkring som undergörande magiker, men det fanns även gott om uppriktiga sökare efter sanningens pärla bland dem. En sådan sökare torde den Georg-Johannes Faust ha varit, om vilken Filip Melanchton berättat att han varit hans barndomsvän i Knittlingen i Württemberg och som lämnat universitetet för att studera magi i Krakau.

Om denne Faust utgavs redan år 1587 det första av de många arbeten som sedermera över Marlowe och Shakespeare fram till Lessing, Goethe och Thomas Mann skulle komma att syssla med människans ivriga men fåfänga försök att efterlikna Skaparen. Den åkallade demonen presenteras ibland som en svart pudel, vilken efter den mystiska besvärjelsen blir sin herres allt framskapande tjänare.

Denna idé att frambesvärja den ideale slaven eller tjänaren — homunculus, famulus eller golem (hebr. = jordvarelse) — är mycket gammal och hör framför allt hemma i judendomens hemliga kunskap. Den

äldre judiska litteraturen ger visserligen vid handen att det var egyptierna som först besatt förmågan att utifrån sfärerna hämta ned ett levande väsen, men att de judiska rabbinerna som de första lärt sig konsten att genom en mystisk formel få en klump jordisk lera att uppstå som en levande och människoliknande varelse. Genom århundradena fram till 1700-talet finns otaliga berättelser om lärde rabbis som på detta sätt framskapat sin i allo lydige tjänare.

Sådant förmådde naturligtvis scolares av samma typ som Faust att tidigt börja studera kabbala och talmud samt andra hemliga vishetsläror. Då därtill framstående judiska lärde föreläste vid vissa universitet och var berömda för utomordentliga insikter i medicin, teologi, matematik och astronomi, fylkade man sig gärna kring sådana lärare i hopp om att få en inblick i den hemliga kunskap, som hastigt och lustigt skulle göra världen till den fattige studentens tjänare och hörsamme slav.

Låg det någon verklig grund under denna uppskattning av kabbalistiskt kunnande? I själva verket kan man peka på flera judiska lärde, vars samtid höll dem i stor ära och respekt just för deras hemliga kunskapers skull. En av de mest framstående var rabbi Jehuda Loew, född i Worms år 1513 och död i Prag 1609. Denne märklige man kom tidigt till Prag, där han ivrigt studerade vid universitetet. Efter fortsatta studier för den vittbekante rabbinen Salomon Lurje i Lublin återvände Loew till Prag, där han först blev den höglärde rabbi Schmelkes högra hand samt sedermera rektor och överrabbin. Genom sina omfattande kunskaper, icke minst

i språk, samlade han otaliga lärjungar kring sin lärostol, antalet sågs ha ibland uppgått till över trehundra. Johan Kepler och Tycho Brahe, vilka lång tid vistades i Prag som kejsar Rudolf II:s hovastronomer, samt den lärde kardinal Jan Sylvester var hans vänner, och kejsaren själv kallade honom ofta till sig för att ta del av hans forskningar och diskutera problem med honom. Härigenom kom han att kunna göra sitt betryckta folk stora tjänster, ty Prags ghetto var i likhet med andra storstäders judekvarter ofta utsatt för ovisa prelaters nit och pöbelns pogromer. En del av dessa motåtgärder som han enligt sägnen skall ha åstadkommit torde väl bero på förväxling av person, ty samtida med den store rabbi var i ghattot sålunda den stormrike bankiren Mordokai Majsl. hovjuden Jakob Bassewi. den världsbekante boktryckarfamiljen Gerson m. fl. inflytelserika personer, men rabbi Loews flitiga umgänge med kejsaren och dennes vänner torde ha givit tillräcklig anledning för judarna att älska och förtrösta på honom.

I sitt stjärnkikartorn studerade Loew stjärnors och planeters gång, och han var berömd för att ställa förbluffande säkra horoskop. Vid en viss konstellation ansåg han sig säker på att kunna uttala det hemliga ord som skulle skänka liv åt den klumpiga figur, som han och hans medhjälpare format av lera från Moldaus flodbädd. Så skedde, och Golem blev icke endast rabbi Loews outhärlige tjänare under trettio år utan jämväl **en ständig orsak** till jubel eller fasa i ghattot. Otaliga är de sägner man ännu berättar om honom, t. ex. hans ödeläggande vedhuggning och hans

översvämande vattenbärning. Den sistnämnda berättelsen synes ha legat till grund för en bekant opera. Under de seanser som rabbi Loew höll på Hradschinborgen och där främmande landskap och avlägsna tider frammades inför den häpne kejsaren och hans hov, höll Golem ibland på att ställa till panik. Till slut blev emellertid den egendomliga varelsen för besvärlig genom sin okontrollerade jättestyrka och blind maskinmässiga lydnad, och rabbi Loew ryckte därför bort Davidsstjärnan från hans bröst och uttalade det hemska ord som åter kom den fruktansvärde att falla till stoft.

Rabbi Loew ligger begravnen mellan sina älsklingslärjungar på gamla judiska kyrkogården i Prag, och över honom är den med minnesstenar överlastade lilla platsens vackraste monument uppfört. Då det icke finns rum för gräs eller blommor har efterföljande generationer hedrat hans

minne genom att lägga små stenar på gravvården. Levertin har som bekant skrivit en vacker dikt om symboliken i denna kärva hyllning. Golems stoft skall enligt sägnen ha av rabbi Loew och hans medhjälpare förts upp på synagogans vind. En tjeckisk forskare Egon Edwin Kisch har genom grävningar och undersökningar kommit till det resultatet att Golem verkligen existerat, men att hans kvarlevor är jordade vid kalvarieberget i Prag.

Liksom ifråga om Faust har diktare givetvis lockats av mystiken i Golem, och här skall endast erinras om Clemens Brentano, Heinrich Heine, bröderna Tharaud, Hans-Ludwig Held och Gustav Meyrink, vilken sistnämndes roman blev underlag till Reinhardt-lärjungen Paul Wegeners säkert av många ihågkomna storfilm om Golem som gick sitt segertåg över världen på 1920-talet.

MIS höstprogram *Forts. fr. sid. 5*

alla våra medlemmar. Dessa föredrag ingår således i den inbetalda medlemsavgiften à 5:— kr, vilket måste betraktas som en mycket obetydlig summa — vi räknar i själva verket med att den ligger under självkostnadspris. Men vi vill gärna ge våra medlemmar en skälig service — de som bor utanför Malmöområdet har ju sällan möjlighet att bevista våra sammankomster, och på detta sätt

hoppas vi att i åtminstone någon mån avhjälpa denna brist.

De prenumeranter som är intresserade av dessa stencilerade föredrag, kan erhålla dem genom att insända medlemsavgiften à 5:— kr. De som kanske inte önskar medlemskap, kan ändå erhålla dessa, till ett pris av kr. 2:— pr styck. Intresserade kan skriva till oss och få närmare upplysningar om vad resp. föredrag behandlar.

Främmande planetsystem

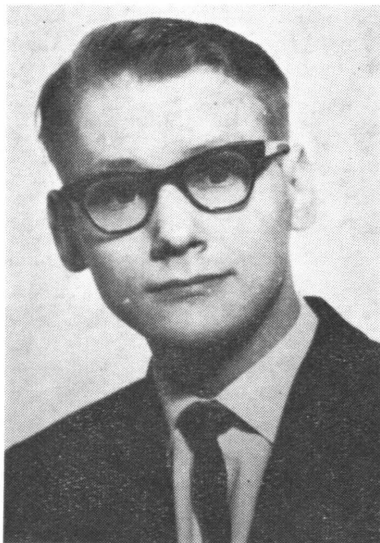
av Leif Andersson

Om uppkomsten av vårt planetsystem har många teorier framställts. På 1700-talet föreslogs att solen och planeterna bildats genom att ett vidsträckt stoftmoln kontraherade, och därvid en större förtätning i mitten gav upphov till solen, och mindre kondensationer blev planeterna. Enligt en annan teori avsnörde en stor roterande gasmassa ringar vid sin ekvator (på grund av centrifugalkraften). Dessa ringar förtätades till planeter medan centralkroppen så småningom bildade solen.

Enligt dylika teorier borde planeter finnas hos de flesta stjärnor eftersom ju planeterna vore sås biprodukter vid själva stjärnans bildande. I början av 1900-talet blev emellertid de så kallade katastrofteorierna populära. Enligt bl a J Jeans skulle en annan stjärna ha passerat nära solen, varvid genom tidvattenseffekter materia drogs loss från stjärnorna och kondenserades till planeter. Om denna teori accepteras skulle planetsystem vara ytterst sällsynta. Stjärnorna ligger glest i rymden och endast en stjärna på miljoner eller miljarder kan antas ha råkat ut för något nära möte.

De nyare teorierna är dock av den första typen; man tror alltså att flertalet stjärnor vid sin uppkomst eller tidiga utveckling får planeter. En svårförklarad egendomlighet hos vårt planetsystem är impulsmomentets fördelning. Ett masselements impulsmoment är $M \cdot v \cdot r$ (M = massa, v = hastigheten vinkelrätt mot axeln,

Ny medarbetare

För om den 1 juni i år knys till Orionredaktionen fil stud Leif Andersson. De flesta av Orions läsare torde dra sig till minnes hans uppmärksammade insatser i TV:ns "Utmaning" 1960, där han gick suveränt segrande fram i sitt specialämne astronomi. Senast deltog han i det internationiska TV-programmet "Tärningen är kastad".

Leif Andersson är född 1943, tog studenten 1963 och studerar för närvarande vid Lunds Universitet för att så småningom helt rikta in sig på astronomibanan. Leifs förslingsverk till Orion blir "Främmande planetsystem", som tidigare varit publicerat i SF-fanzinet "Giornale del Proxima".

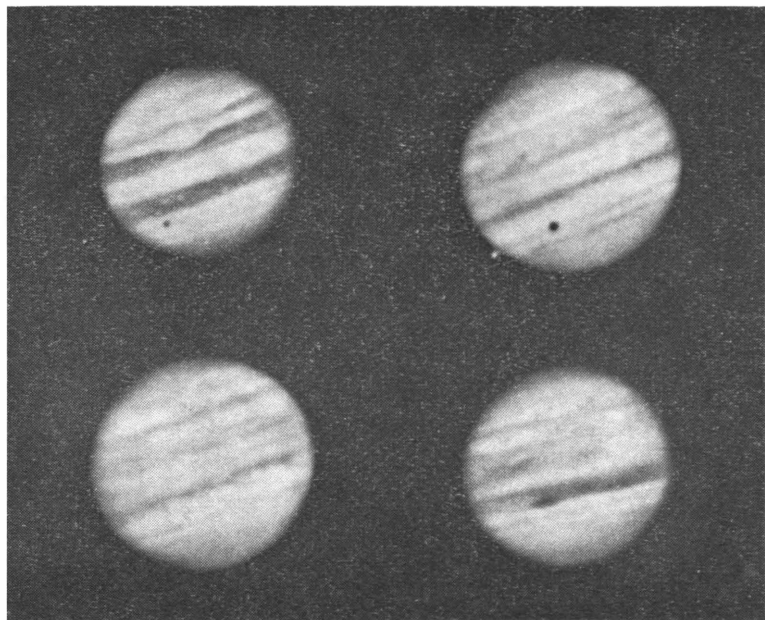
r = avståndet till axeln). Totala impulsmomentet hos ett system (dvs summan av alla ingående masselements impulsmoment) är konstant med avseende på varje axel om inga

yttre krafter påverkar systemet. I vårt solsystem har planeterna (pga banrörelsen) 98 % av systemets impulsmoment, medan solens rotation står för endast 2 %. Detta faktum har varit en av de svåraste stötestenarna för de tidigare teorierna om planeternas uppkomst. Bl a genom introduktion av magnetiska krafter har man emellertid bemästrat denna svårighet.

Om nu planetsystem är vanliga i världsrymden uppstår frågan om sådana går att påvisa. Det är då instruktivt att betrakta de ev. möjligheterna att konstatera vårt planet-

systems existens för en observatör, som befinner sig på en planet vid någon av de närmaste stjärnorna. Vi förutsätter instrumentella resurser, motsvarande våra egna.

Till att börja med: skulle någon planet gå att direkt se, fotografera eller dylikt? Svaret måste tyvärr bli ett blankt nej. Jupiter, vår största planet, skulle från vårt solsystems närmaste granne, Alpha Centauri, synas som en stjärna av magnituden (storleken) 24. Detta är ungefär magnituden för de svagaste stjärnor man med hjälp av utstuderade fotoelektriska tricks kan observera med

Jätteplaneten Jupiter på fyra plåtar tagna med 100-tums teleskopet på Mount Wilson Observatoriet i Kalifornien. För en iakttagare i ett främmande stjärnsystem skulle främst en planet av Jupiters eller Saturnus dimensioner göra det möjligt att påvisa att solen har planeter.

MOUNT WILSON AND PALOMAR OBSERVATORIES

världens kraftigaste astronomiska instrument, 5-metersteleskopet på Mount Palomar i Californien. Till råga på allt är Jupiters vinkelavstånd från solen endast fyra bågsekunder, medan solen lyser som en stjärna av 1:a storleken. För att ta en liknelse: en lysmask kan ses på långt håll — om den ligger i avskildhet. Men kryper den på en strålkastare är den omöjlig att upptäcka.

Vår fiktive observatör måste alltså nå målet på omvägar. Det finns i huvudsak tre tänkbara sätt. Han kan observera störningarna i solens rörelse, dels i synlinjens riktning och dels i "sidled", och han kan iakttä partiella förmörkelser hos solen, orsakade av planeter.

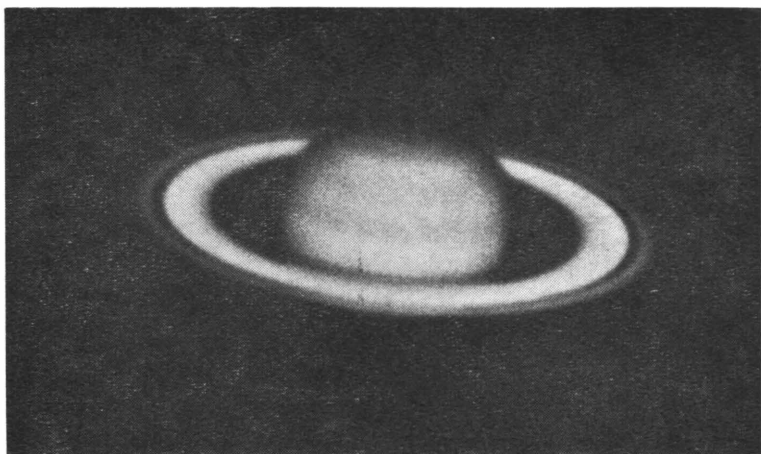
Det är inte hela sanningen när man säger att en himlakropp rör sig kring en annan. I själva verket rör de sig kring den gemensamma tyngdpunkten, i likformiga banor vilkas storlekar är omvänt proportionella mot de resp. massorna. Solen påverkas sålunda av alla planeterna, likaväl som planeterna påverkas av solen. Då Jupiter har den alldeles övervägande delen av planeternas sammanlagda massa, kan i denna enkla diskussion de övriga planeternas inverkan försummas. Då Jupiters omloppstid är 12 år kommer störningen i solrörelsen också att ha denna period. Rörelse i synlinjens riktning hos en stjärna (radialrörelse) kan påvisas i spektrum av stjärnan. Variationen i solens radialhastighet p g a Jupiter uppgår emellertid endast till 25 m/sek. Det är inte för närvarande möjligt att med säkerhet konstatera en så obetydlig rörelse. Störningarna i rörelsen vinkelrätt mot synlinjen (egenrörelse) skulle, sett från Alpha Centauri, uppgå till 0,004 bågsekun-

der. Detta är ungefär på gränsen för det som är möjligt att upptäcka. Vi ska se i fortsättningen att denna metod är den för närvarande mest hoppgivande.

Så återstår att avgöra om det går att observera en planets förmörkande av solen. Jupiter eller Saturnus skulle vid en passage framför solen skymma ca 1 % av dennas skiva. Detta är fullt möjligt att påvisa. Det svåra ligger dels i att iakttagaren måste befinna sig mycket nära resp. planets banplan, och dels att förmörkelse även för en fördelaktigt placerad iakttagare inträffar mycket sällan. Jupiter passerar solskivan på ett dygn — en gång på 12 år.

Vår astronom vid Alpha Centauri skulle förvisso ha svårigheter vid påvisandet av solens planetfamilj. Men naturligtvis kan det finnas mera favorabla fall. En stor planet vid en liten stjärna skulle vid alla de nämnda metoderna vara lättare att konstatera än Jupiter vid solen. Tyvärr är den enda som faktiskt torde fungera vid sökandet efter främmande planetsystem, nämligen metoden med egenrörelsevariationer, bara effektiv för de närmaste stjärnorna.

Genom astronomiska precisionsmätningar har man faktiskt konstaterat existensen av små himlakroppar vid andra stjärnor än solen. (Astrometri är den gren av astronomi som sysslar med uppmätning av stjärnornas lägen och rörelser.) På Sproul-observatoriet i USA har man specialiserat sig på astrometriska dubbelstjärnor, d v s dubbelstjärnor där endast en komponent är synlig och den andra ger sig till känna genom variationer i den förstas egenrörelse. Här upptäcktes i början av 1940-talet att en av komponenterna hos den be-

En exponering av Saturnus tagen den 17 november 1911 med Mount Wilsons 60-tums spegelteleskop. En passage av planeten framför solskivan skulle mycket väl kunna observeras från ett närbeläget solsystem.

MOUNT WILSON AND PALOMAR OBSERVATORIES

römda dubbelstjärnan 61 Cygni har en osynlig följeslagare med en massa av endast ca 0,008 solmassor eller 8 gånger Jupiters massa. Ytterligare ett par fall av lätta "astrometriska följeslagare" till närbelägna stjärnor har sedan upptäckts. Det senast rapporterade är särskilt intressant; det gäller den mycket närbelägna stjärna (6 ljusår) som är känd som Barnards stjärna. Den förefaller att ha en komponent med en massa som är endast 1,6 gånger Jupiters. Av intresse är det faktum att banan för detta objekt är av Jupiterbanans storlek. De störningar i de aktuella stjärnornas rörelser som lett till upptäckterna av deras osynliga komponenter, är ytterst obetydliga. Det rör sig om avvikelser med långa perioder och amplituder på endast några hundra delar bågsekunder (motsvarande någon tusendels mm på de fotografiska plå-

tar där mätningar gjorts), varför de ur observationerna beräknade data för dessa objekt kan vara rätt osäkra.

Hur ska man nu veta om dessa himlakroppar är stjärnor eller planeter? Med andra ord; hur definieras "stjärna" och "planet"? Definitionerna kan variera något; jag föreslår följande: en stjärna är en himlakropp som utstrålar energi, producerad i kroppen själv. Det har visat sig att stjärnor kan vara betydligt lättare än man först trodde; dock kan massan inte gärna vara mycket mindre än 0,04 gånger solens, vilket är massan hos den lättaste kända stjärnan, L 726-8 B. Som planeter kunde då betecknas mindre kroppar, som alltså lyser med reflekterat ljus från den stjärna kroppen följer. Man kan visserligen fråga sig om inte kroppar av planetstorlek finns i rymden mellan stjärnorna, och om de i så fall bör

kallas planeter; men sådana är åtminstone nu omöjliga att påvisa, så vi utelämnar dem ur diskussionen. Det bör ju vidare finnas en nedre gräns för storleken hos objekt som kallas planeter, men det är av mindre intresse i detta sammanhang.

Eftersom inga kroppar med massor mellan Jupiters och de lättaste stjärnorna är tillgängliga för ett närmare fysiskt studium, vågar man inte komma med mera detaljerade gissningar om sådana kroppars natur. De nämnda astrometriska undersökningarna visar emellertid att dessa himlakroppar är mycket vanliga (bland de 20 närmaste stjärnorna finns minst tre dylika objekt). Det förefaller troligt att planetsystem är helt analoga med dubbelstjärnor; allt efter urnebulosans storlek och täthet bildas en dubbelstjärna, en stjärna med planetsystem eller en ensam stjärna.

Det har visat sig att de heta stjärnorna (spektraltyp F5 och tidigare) i regel har mycket snabba axelrotationer,

medan flertalet övriga stjärnor liksom solen roterar långsamt. Om solen själv hade hela det impulsmoment som nu till större delen ligger hos systemets övriga kroppar, skulle detta betyda en rotationshastighet av samma storleksordning som hos de snabbast roterande stjärnorna. Det är då frestande att tänka sig att stjärnorna med långsam rotation har förlorat impulsmoment genom bildning av planetsystem.

En inventering av olika stjärntypers frekvens i rymden skulle då antyda att majoriteten av de "ensamma" (icke dubbla) stjärnorna skulle ha planeter, och enstaka dubbelstjärnor likaså.

Planetsystem är alltså med största sannolikhet mycket vanliga i rymden. Åtskilliga kommer säkert att påvisas, men ett närmare studium av deras uppbyggnad är för närvarande helt omöjligt (och kommer alltid att förbli det, skulle de flesta fackastro-
nomer tillägga).

Denna litenhet en stjärnenatt
Galex tankar och andnöd
Prickjag i oändligt rum
Närma er solar, klot och stjärnor

Står på vintergata stum och frusen
Tummeliten utan vantar
I en plötslighet ett ljus når ner
Når ett jag-vill fler

Det finns ett samband, sammanhang
Närmare är värmedöd
Fjärmande är liv i köld
Rörelsen i rymden är för dig

Ur tomrums mörker strålar stjärnor
Av ingenting blir ingenting
Någonting blir ej av ingenting
Det finns ett medvetande du inte ser

PER RAGNAR

Besökare från andra planeter?

"Flygande tefat" på toppnivå

Genom nedan återgivna TV-intervju, som ägde rum i USA för något år sedan, vill vi göra ett försök att i någon mån besvara de frågor vi tagit del av den senaste tiden, och som det skulle föra för långt att besvara under insänderspaltens. Flera har undrat vad vi anser om de s k "flygande tefaten", om deras existens är bevisad, och om detta i så fall är bekräftat på officiellt håll. Naturligt nog är det svårt för ORION-red. att ta ställning i ett så omdiskuterat ämne, men vi tror att denna TV-diskussion kan ge läsaren en god bild av de ofta motstridiga åsikter som framförs från olika riktningar i våra dagar.

Intervjun ägde rum mellan följande tre personer: 1. Överstelöjtnanten i USAF (US Air Force), *Lawrence J Tacker*, som bl a skrivit en bok där tefatens existens förnekas; 2. Major *Donald E Keyhoe*, känd som en objektiv UFO-forskare*) och författare, ledare för UFO-forskningsorganisationen NICAP; samt 3. Den kände amerikanske kommentatorn *Dave Garroway*. För enkelhetens skull förkortar vi namnen: Tacker = T, Keyhoe = K, och Garroway = G.

G: (Till Tacker) Varför har flygvapnet . . . varför har ni skrivit en officiell bok om detta ämne?

T: Därför att jag är av den åsikten, att NICAP och andra entusiastgrupper, som har en fanatisk tro på rymdskepp, motarbetar flygvapnet. Vad jag är emot, är de evinnerliga fantasierna om att Air Force hemlighåller informationer. Det är löjligt.

G: Att påstå att det är löjligt be-

visar ingenting, varken i den ena eller andra riktningen. Stämmer inte det?

T: Det gör det. Å, ni menar därför att jag sade löjligt? Nej — men jag kan bevisa att vi inte hemlighåller några informationer.

K: Det kan ni inte bevisa, för vi har exempel på händelser som ni har hållit tillbaka.

T: Vad menar ni med händelser som ni har, och som vi skulle ha hållit tillbaka?

K: Jag talar om NICAP.

T: Vad är NICAP? En grupp av hobbyfolk!

K: Vill ni säga detta om amiral Hillenkoetter . . . om överste Emerson, om överste Ryan från Air Force, om överste McAskan . . .?

T: De gör ett stort intryck på mig, hr major.

K: Vi har sänt kongressens medlemmar en konfidentiell berättelse, med en samling bevismaterial. I sin bok säger överste Tacker, att alla kongressmedlemmar som har talat med Air Force om detta ämne, har

*) UFO är en förkortning av Unidentified Flying Object, eller på svenska: oidentifierade flygande objekt.

varit fullt tillfredsställda med de svar de fått . . . Representant McCormick, majoritetsledare, säger däremot att ett kongressutskott, vars president han var, försökte att inhämta informationer (från Air Force), dock utan framgång, och att ett antal medlemmar var övertygade om existensen av oidentifierade objekt. Folkrepresentanten Joseph Karth uttalade, att flygvapnet hade nekat utelämnas upplysningar, då de som skäl angav den nationella säkerheten.

T: Det är bestämt ett misstag. Vi har aldrig tagit tillflykt till den nationella säkerheten.

K: Vill ni kalla Karth en lögnare?

T: Kallar ni general White en lögnare? Har ni läst förordet till min bok? (General White är Air Forces stabschef.)

G: Vad sade ni om förordet, hr överste? Vad kan det bevisa?

T: Jag frågade om han ville påstå att general Whites förklaring var falsk.

G: Med hänsyn till vad?

T: Med hänsyn till det faktum att man aldrig har funnit några rymdskepp. Att de inte existerar.

G: Jag tror inte det var det vi talade om.

K: Vi har brev från en rad kongressmedlemmar, som är bekymrade över hemlighållandet. De anser NICAPs berättelse vara ett bevis för objektens realitet.

T: Det värsta nonsens jag någonsin läst, denna berättelse.

K: Detta nonsens, som ni uttrycker det, är underskrivet av den tidigare ledaren för den statliga hemliga tjänsten, viceamiral Hillenkoetter, av amiral Knowles, överste Emerson och i runt tal 200 vetenskapsmän, ingenjörer och andra, varav ingen räknas

för att höra till den mentalsjuka typen. Ni är bekymrad (över censuren), och av vilken grund? Det ligger en fara i Air Forces nuvarande politik. Ni har i hundratals . . .

T: Jag måste åter avbryta, för att betona, att det inte finns en sådan politik.

K: Politiken har påvisats i er bok — som var ägnad att bortförklara den. Air Forces förordning 200:2 säger (avbryts av Tacker) "Air Forces strävanden skall riktas mot att hålla dessa (oförklarliga) rapporter nere på ett minimum".

T: Paragraf 18 säger, att alla informationer skall överlämnas till offentligheten och att ingen må hemligstämplas.

K: I alla fall är det inte . . .

G: (Svarar Tacker) Ja, men de informationer som kommer ut, är reducerade till ett minimum.

K: 1957 anhöll vi om svar och uttalanden från er om ett antal händelser. Ni har inte en gång svarat.

T: Jag har utlämnat till er alla de händelser ni begärde.

K: Jag begärde fallet kapten Ryan, där Air Force beordrade flygplan i kursen på UFO-jakt, och fallet med den F89 . . . (avbryts av Tacker).

T: Vi har aldrig sänt ut flygplan för att förfölja dessa objekt.

K: Vi har en bandupptagning och en rapport — den befinner sig i senator Monroneys kontor. (Det rör sig om en registrerad intervju, där kapten Raymond Ryan och förste officer William Neff från American Air Lines beskriver denna UFO-jakt, vilken bekräftar att de från Air Force-basen Griffiss fick order om denna jakt. De medger att de avvek från kursen utan att meddela passagerarna, och att de förföljde UFO:t till höj-

den av Ontariosjön. Kapten Ryan bekräftar vidare att Griffiss-basen beordrade att han skulle hjälpa USAFs jetjaktp lan med att jaga och omringa det okända objektet. En resumé över denna händelse finns i NICAPs konfidentiella berättelse till kongressmedlemmarna.)

T: Ni säger att ni har den (bandupptagningen). Jag har aldrig sett den. Jag har aldrig hört den.

K: Ni kan när som helst få höra den. Jag har en kopia av berättelsen här. Jag vill gärna nämna, att president Kennedy innan nyåret skrev till en av våra medlemmar och betecknade UFOs som ett "viktigt ämne". Vill ni påstå att han är en av de vilseledda?

T: Det är verkligen en viktig sak. Och jag vill genast betona, att flygvapnet inte bestrider möjligheten av dessa tingestars existens. Det förklarar bara, att det intill i dag inte har dykt upp något bevis som kan stödja det sensationella påståendet att det finns icke-jordiska farkoster i vårt luftrum.

K: 1948 fanns det hos er en strängt hemlig berättelse som går ut på att dessa tingestar är interplanetariska, och existensen av detta dokument har ni dementerat. Detta dokument existens blev första gången offentliggjort genom major Ruppelt.

T: Jag har aldrig hört talas om det.

K: Major Ruppelt, UFO-kommisionens ledare, uttalade att det var ett svart dokument, å vars omslag det stod stämplat "strängt hemligt". Senare kontrollerade vi detta med major Fournet, som vid den tidpunkten också tillhörde denna kommission och nu sitter i vår styrelse. Jag har ett brev som jag senare vill visa er, och vari han skriver: "Jag bekräftar

härmed existensen av två dokument, som flygvapnet förnekar:

1. En berättelse från den hemliga tjänsten, rörande UFOs, utarbetad 1948 av den organisation, som senare blev flygvapnets avdelning för UFO-rapporter (ATIC).

2. En analys från den hemliga tjänsten över specifika egenskaper om UFO-informationer, som jag utarbetade för flygvapenhögkvarteret 1952.

Då båda dokumenten fortfarande var märkta "hemligt" då jag såg dem sista gången, kan jag inte avslöja deras innehåll".

T: Jag kan utan vidare säga, att det inte finns något dokument av denna art i flygvapnet.

G: Kan ni tillåta er, i er officiella tjänst, att erkänna ett sådant dokument existens, när det är hemligt?

T: Kunde jag vad?

G: Såvida ett sådant dokument fanns, och var stämplat "strängt hemligt" eller "hemligt", kunde ni då erkänna dess existens, som överstelöjtnant i USAF?

T: (Efter någon tvekan) Jag betvivlar det. Men då jag är fritagen från min tystnadsplikt och har genomgått alla dokument, kan jag säga: **det finns inget dokument av den arten.**

G: Men ni har dock just sagt, att ni betvivlar att ni skulle bekräfta dess existens?

T: Jag kan säga att det inget finns.

K: Det skulle intressera mig att höra er förklaring på observationerna över Washington (avbryts av Tacker). (Detta rör sig om observationerna den 20/7 1952 över Washington National Airport samt flygbasen Andrews, över Vita Huset och Capitoleum.)

K: (Fortsätter efter Tackers avbrytande) ... Ni förklarar dessa saker som temperaturinversioner. (Spegling där kalla och varma luftlager möts.)

T: Ja, det stämmer bra. (Inversionsteorin som flygvapnet använder, har av följande personer förklarats som omöjlig: Dr John Hagin — känd radioastronom och senare ledare för marinens Vanguard-projekt, chefskontrollant Harry Barnes, som själv tillsammans med fem kolleger följde UFO:n på radarskärmarna i Washington 1952, samt av flygvapnets major Lewis Nonnan jr, som är radarexpert och specialist på temperaturinversioner. Han är också jetpilot.)

K: Ni förklarar (i boken) att dessa föremål inte uppfångades av radarn på flygbasen Andrews?

T: Det har jag inte sagt.

K: Hursa?

T: Nå — på Andrew-basen. Ja, det är riktigt. De fanns på radarskärmarna på National Airport.

K: Jag har en rapport, undertecknad av en av flygvapnets väderobservatörer, samt en radarexpert som befann sig i kontrollrummet på Andrew-basen. Rapporten berättar hur dessa fläckar visade sig på radarskärmen ... (utdrag av rapporten som befinner sig hos NICAP):

"Objekten visade sig på radarskärmen, ... som om de närmade sig landningsbanan ... deras flygning var ordnad och rak ... hastighet — uppskattad till över 1.400 km/tim ... det är fasta, klara fläckar, inte suddiga, vilket är brukligt vid väderfenomen ... storleken kan uppskattas till 30—60 meter i diameter ... efter att ha passerat landningsbanan, delade sig objekten åt, och manövre-

rade med stora hastigheter, större än något flyg jag någonsin sett."

T: Vi betraktar inte dessa människor som experter. Jag själv har 4.000 timmar vid radarskärmen bakom mig.

K: Många människor *är* experter vid radarskärmarna ... de leder bl a ner flyg på landningsbanan. Låt mig få lov att klargöra detta. Denna person försäkrar, att man *har* följt objekten på radar — de kom i formation, skilde sig åt och manövrerade med hastigheter på över 1.400 km/tim. Ni avvisar utan vidare det hela.

T: Alldeles riktigt.

K: I Washington National Airport såg radarexperterna dessa föremål flyga med 11.500 km/tim ...

T: En radarman är ingen expert, major Keyhoe.

G: (Citerar Tackers bok, som är godkänd av flygvapnet): "Många observationer har rapporterats av kompetenta och ärliga vittnen. I varenda fall ser det dock ut som om det är en eller annan otillfredsställande sak i samband med observationen, t ex observationstidens korta intervall ... " (frågar Tacker): När ni ser Marilyn Monroe gå förbi, bara en enda sekund, skulle det vara tillräckligt?

T: Jag skulle troligen känna igen henne.

G: Jo — det tror jag också. Jag citerar vidare: "Otillförlitliga avståndsbedömningar av observatörerna". Hur vet man vad som är otillförlitligt?

T: I regel genom enkla matematiska beräkningar i ATIC.

G: Hur vet man där, vad avståndet har varit?

T: Nå, helt enkelt på grund av den uppgivna storleken kan vi beräkna avståndet.

G: Men objektet är obekant.

T: I regel är storleksordningen angiven i rapporten. Objektet och dess ungefärliga storlek.

G: När man inte vet vad objektet är, hur kan man då uppge dess storlek?

T: Man uppger den storlek man ser vid observationen.

G: Jaså, vinkelstorleken?

T: Alldeles riktigt.

G: Men det säger då ingenting om avståndet, eller...?

T: Ah, man kan därav beräkna avståndet — säkert.

G: Vid observation av ett objekt som en stjärna, planet eller liknande?

T: Ja.

G: Jaså — det skulle intressera astronomerna. Det är inte dopplereffekten.

T: I början var undersökningsmetoderna inte så goda. Ämnet var nytt. Samtidigt tog dessa romanskrivare — som Keyholes bl a — sin början.

K: Jag vill göra ett förslag. Jag är villig att, tillsammans med er, träda fram inför offentligheten och framlägga allt det som vi inte har tid till här. Såvida ni kan bevisa att det ni säger är sant, vill jag träda tillbaka från NICAPs ledning och anmoda styrelsen att upplösa organisationen.

T: (Efter att ha nämnt alla de stödpunkter, underrättelsesystem osv, som står till flygvapnets förfogande.) När jag jämför med det ni förmodligen har till förfogande av utrustning — en skrivmaskin och litet brev-papper — så faller det just inte ut till er fördel. Jag anser det är löjligt.

K: Vår utrustning består av ca 200 rådgivare, däribland första klassens astronomer, raketspecialister, satellit-

observatörer... vi är representerade på alla områden av rymdfartsplan-läggning... Kort sagt, ni har order till att förneka detta (UFO:ns realitet och flygvapnets censur). Det är ert arbete.

T: Det är fel.

K: Jag vill be er att här förklara ett enda fall.

T: Jag — ja, gärna för mig, sätt igång.

K: Senast i augusti, såg två polis-män vid Red Bluff (Kalifornien) ett objekt som svävade 150 meter över deras patrullbil och som satte deras radio ur funktion. Objektet undersökte jorden med en röd strålkastare. Polismännen riktade sökarkljuset på det, och det steg ögonblickligen uppåt med stor hastighet. USAFs radarstation i Red Bluff uttalade, att man hade följt objektet på skärmarna. Man uttalade till "Chronicle" i San Francisco...

T: Flygvapnets radarstation i Red Bluff har inte följt något objekt på skärmarna. Man säger där, att man över huvud taget inte har haft något på skärmen. (Ur "Chronicle", San Francisco: "Radarstationen i Red Bluff har offentliggjort att man den 13 augusti kl. 23.45, vid samma tidpunkt som polispatrullens observation började, har följt ett objekt på skärmen".)

(Ur "Daily Observer", Corning: "Ett av objekten hade dykt upp på skärmarna på radarstationen vid Red Bluff. Nu på morgonen var man dock mycket mera svävande på radarstationen än under lördagsnatten, då man utan omsvep bekräftade polis-männens rapport".)

K: Vi har bett er om ett uttalande i denna sak, och ni påstår att fol-

ket har blivit lurade av planeten Mars och stjärnorna Aldebaran och Betelgeuze.

T: Alldeles riktigt.

K: Vi har låtit Haydenplanetariet i Boston, samt andra astronomer, företa en undersökning... Mars kom upp över horisonten först 1 timme, Aldebaran 2, och Betelgeuze 3 timmar senare.

T: Där finns temperaturinversioner... det ger en refraktion och en spegling upp över horisonten.

G: Hur mycket refraction?

K: Aldrig 3 timmar... En stjärna som kommer upp först 3 timmar se-

nare, kan inte reflekteras upp över horisonten.

T: Jag återger bara, vad vårt vetenskapliga team har sagt, det är allt.

K: Ni sätter ert ord mot astronomer, som dagligen arbetar med dessa problem.

T: Jag begagnar vittnesbörd från de astronomer, som arbetar för U S Air Force, min herre.

K: Under kontrakt, och med order till att bortförklara allt, tills ni är färdig att tala.

T: Det är ju löjligt. Kan ni inte vända skivan? Ni tror ju inte själv på den!

LITTERATUR:

I Sverige är det förlaget Parthenon, Hälsingborg, som har specialiserat sig på tefatslitteratur, och för den intresserade kan rekommenderas exempelvis "Flygande tefat — fantasi eller verklighet" av Max B Miller. Förlaget tillhandahåller litteraturförteckning på begäran.

Himlafenomen över Karlstad

Ett rött klot stort som en fotboll passerade snabbt över Karlstads västra horisont vid 13-tiden på måndagen. Två damer på Gruvlyckan, som satt ute på balkongen observerade klotet då det med blixstens hastighet drog fram genom trädkropparna. Några minuter senare såg de

på nytt klotet som denna gång återvände samma väg.

Nu undras om fler karlstadsbor eller andra värmlänningar gjorde samma iakttagelse vid den tidpunkten.

På s. k. sakkunnigt håll ställer man sig helt oförstående till fenomenet.

Nya Wermlands-Tidningen onsd. 19 maj -65

En rysk arkeolog rapporterar att han på en klippvägg i FERGANA, ryska Centralasien, har hittat en 7.000 år gammal teckning av en människa som liknar en rymdman med lufttät hjälm och flygapparat på ryggen.

Under blindbockslek fann 30-årige

ungerske kontoristen GUSTAV ARVAI att han såg med fingerspetsarna när ögonen var förbundna, svaga och litet suddiga bilder men ändå. Ett liknande fenomen har tidigare bara iakttagits hos tre kvinnor, engelskan mrs Standley, ryska lärarinnan Rosa Koulchova och en 14-årig skolflicka i Kiev.

ALKEMISTENS DRÖM BLIR VERKLIGHET

av Alarik Degerman

När kom människan på idén att göra guld på kemisk väg? Därom vet man inget med bestämdhet. Man har emellertid spårat idén tillbaka till den egyptiska högkulturen för några tusen år sedan. Då omhuldades den av anhängarna till den filosofi, som förkunnades av den mystiske Hermes Trismegistos, som lär ha varit samtida med Abraham. Han och hans anhängare, de s. k. hermetikerna, hyllade den meningen, att materien utgjorde en enhet och att allting i denna värld hade framsprungit ur en enda ursubstans. Av detta drog de den slutsatsen, att det måste vara möjligt att "transmutera" eller omvandla ett ämne i ett annat. Vad frågan gällde för alkemisterna var att förvandla oädla metaller till guld.

Alkemin hade emellertid även en filosofisk sida, och efter vad som framgår av alla mystiska skrifter skulle denna sida ha varit den viktigaste. Vad de gamla alkemisterna eftersträvade var inte bara att omvandla former och substanser utan även *mentala tillstånd och villkor*. Alkemin inefattade med andra ord även en "mental kemi". Om alkemisterna ville skapa metalliskt guld så ville de även skapa ett "själens guld" d. v. s. omvandla det "lägre" hos människan till något "högre". Bland annat eftersträvade de att finna en universal-tinktur eller ett livselixir, med vars hjälp alla sjukdomar skulle kunna botas.

Många lärda män har sysslat med alkemi under tidernas lopp, men det

skulle föra alltför långt att omnämna dem alla. Det finns emellertid två män, som kan vara värda att nämnas. Den ene var det största geni, som England någonsin frambragt, franciskanermunken, teknikern, fysikern och kemisten *Roger Bacon*, som levde på 1200-talet. Den andre var *Edward Kelly*, även han engelsman.

För eftervärlden framstår Roger Bacon som ett fullständigt mysterium. Visserligen vet man, att han studerade i Oxford och Paris, men detta faktum ger ingen som helst förklaring till hans häpnadsväckande insikter på olika områden. I själva verket är det en gåta, hur en människa under den "mörka" medeltiden kunde vara mer än ett halvt årtusende före sin tid. Läser man hans skrifter finner man, att han sysslade med diverse tekniska problem, som först i senare tid funnit sin lösning, exempelvis undervattensbåten, flygmaskinen, de moderna atlantångarna, rymdraketerna o. s. v. *Han framhåller även, att alla dessa uppfinningar och maskiner ingenting annat är än ett arvegods från våra förfäder*. Hur Bacon kunde veta detta är och förblir en gåta. Sitt häpnadsväckande vetande framlade han i ett arbete, betitlat "*Voynichmanuskriptet*", vilket är föga bekant och som, påstås det, det skulle kräva en hel människoålder att tolka.

Om Roger Bacon var alkemistisk filosof så var Edward Kelly alkemistisk praktiker, åtminstone om man

får tro de biografier, som skrivits om honom.

Invidig i guldmakeriets hemligheter blev han under en resa till Wales. På ett värdshus som han besökte visade honom värden ett manuskript, som varken han eller någon av hans grannar kunde tyda. Kelly, som var införsatt i de hemliga skrifternas mysterier, såg genast, att han här hade att göra med en värdefull, hermetisk skrift av en guldmakare. Genom de efterforskningar Kelly vidtog visade det sig, att manuskriptet jämte två små flaskor hade blivit stulna ur en biskopsgrav i en kyrka under de religionsstrider som pågick under drottning Elisabeths regeringstid på 1500-talet.

Kelly köpte manuskriptet och flaskorna av värden för ett pund. Den ena av flaskorna innehöll ett rött, den andra ett vitt pulver. Kelly hade nu fått den kunskap och de ingredienser som krävdes för att göra guld, och han försummade inte heller tillfället att göra det. Med hjälp av manuskriptet och det hermetiska pulvret utförde han flerfaldiga "transmutationer" och levde på stor fot. En vac-ker dag blev han inbjuden till kejsare

Maximilian den andre i Prag, där han vistades i sju år, och för de tjänster han gjorde blev han adlad och senare utnämnd till marskalk av Böhmen. Det påstås, att Kellys otaliga "transmutationer" bekräftats av åtskilliga läkare.

Genom intriger från sina fiender blev han emellertid kastad i fängelse, då man trodde, att man på det sättet heten att göra guld, men det lyckades skulle kunna avtvinga honom hemlig-inte. År 1597 kunde några vänner befria honom ur fängelset och fira ned honom med ett rep. Tyvärr brast repet och Kelly störtade i vallgraven. Under det han låg till sängs efter följderna av sitt fall författade han en skrift om "De vises sten" eller "lapis philosophorum" d. v. s. den materia med vars hjälp de oädla metallernas förvandling till guld skulle vara möjlig. Han författade även ett arbete om änglarnas språk, vilket troligen är det egendomligaste dokument, som står att finna i British Museum, där det än i dag kan studeras av den som är intresserad för ämnet.

Men hur är det i våra dagar? Finns det alkemister nu också? Jo, för all del, men de är av ett annat slag än

LÄR KÄNNA EDRA ANLAG!

ANLAGSUNDERSÖKNINGAR

(bedömning av **yrkesanlag**, karaktärsegenskaper, neuroser, minder-värdighetskänsla, hämningar osv.) utföres på skriftpsykologisk väg.

Mer än tjugofem års erfarenhet som praktisk psykolog inom svenska och utländska industri- och affärsföretag. Ledamot av **La Société de Graphologie** i Paris och **Florida Metaphysical Association**, USA.

Alarik Degerman, industripsykolog

Skeppargatan 81, b.v., Stockholm No
Tel. 61 91 08, 9-11 f.m.

gångna tiders. Som tidigare nämnts hyllade de gamla alkemisterna den meningen, att materien utgjorde en enhet. Vad säger modern vetenskap om detta? Den säger detsamma. Man godtar atomen som den gemensamma grundbeståndsdelen för allt, som existerar.

Det finns, som sagt, även moderna alkemister, och det finns även en "De vises sten", som möjliggör metallernas förvandling, men för denna "sten" har nutidens lärde inte att tacka gångna tiders alkemister. De sistnämnda försökte framställa guld ur kvicksilver eller bly. De moderna alkemisterna däremot framställer guld ur helt andra ämnen i sina laboratorier, t. ex. platina, som bombarderas med neutroner. Det ekonomiska resultatet av dylika experiment är emellertid lika med noll, eftersom platina är dyrare än guld, men i vilket fall som helst står man här inför förverkligandet av de gamla alkemisternas dröm att omvandla en metall till en annan.

I grund och botten har denna dröm till och med överträffats av den moderna tidens "alkemister". De kan inte bara göra vanligt guld, de kan även göra radioaktivt guld genom att tillföra det skapade guldets ytterligare

neutroner. Detta guld är betydligt värdefullare än platina, ty med dess hjälp är det möjligt att läka vissa former av sår och bölder. Den moderna vetenskapen har även andra "vishetsstenar". En av dem är de alfastrålar, som utgår från radium. Tränger dessa alfastrålar in i ett ämne förvandlas det till ett annat. Fortsätter bombardemanget av alfastrålar tillräckligt länge, så erhåller man synbara mängder av det nya ämnet. Om man t. ex. bombarderar aluminium med alfastrålar så förvandlas det till silicium, och beryllium förvandlas till kol. En annan "vishetssten" är elektronen, som förvandlar beryllium till litium.

Man kan säga, att de gamla alkemisternas dröm förverkligades första gången år 1919. Det året erhöll Ernest Rutherford syre utav salpeter. Femton år senare gjorde paret Curie fosfor utav aluminium. De moderna "alkemisterna" kan även skapa svavel av fosfor, plutonium av uranium o. s. v.

Alla dessa experiment visar klart, att de gamla alkemisterna hade fullkomligt rätt, när de påstod, att varje element var sammansatt av samma grundbeståndsdelar och att varje ämne kan omvandlas till ett annat.

Begärlös, vis, odödlig, själv sitt upphov,
med livssav mättad, utan varje brist,
Den fruktar döden ej som Honom känner,
. . . den visa, ålderlösa, unga Atman.

Ur ATHARVAVEDA

Med ordens och urskillningens lampa
måste man gå utöver ord och urskillning
och träda in på förverkligandets väg.

LANKAVATARA-SUTRAN

MED SPETSAD

PENNA!

Under denna rubrik inför vi insändare, debattinlägg mm som kan vara av allmänt intresse. Vi hoppas få till stånd en livaktig brevsfalt, och hälsar alla välkomna med inlägg.

Såsom ett fritt forum står brevsfalten öppen för olika åsiktsriktningar, även om dessa inte återspeglar redaktionens åsikter.

Svar till "Affectator"

Med intresse har jag läst pseudonymen "Affectators" diskussionsinvt "Människan i universum" (Orion nr 2), fastän jag har svårt att ta den riktigt på allvar. Det är dock inte hans uppfattning om möjligheten av flera bebodda världar och intelligenta varelser på fjärran planeter jag har något att erinra mot. Detta är för övrigt en månghundraårig idé, som säkert kommer att bli svår att bevisa.

A andra sidan anser jag hans teori om människans utomjordiska härkomst vara milt sagt otillfredsställande argumenterad. Jag finner dess största svaghet vara, att hans invändningar mot utvecklingsläran tycks stå kvar på samma stadium, som den samtida oppositionen mot Charles Darwin. Efterlysningen av "den felande länken" tyder på detta. Som banbrytare för — om också inte "uppfinnare" av — härstamningsteorin, må det vara Darwin förlåtet, om han med tanke på det synnerligen ofullständiga studiematerialet som stod honom till buds någon gång tillgrep hypoteser, vilka var mindre lyckade för att inte säga rent missvisande. Dit räknar jag hans "missing link".

Affectator fastslår att "Människans utveckling från djurstadiet letar man fortfarande efter bevis för. I dag är "den felande länken" ännu inte funnen". Om han med denna "länk" avser en kvarlevande direkt mellanform från recenta människoliknande apor till nutidens människa, så ger jag honom rätt. Någon sådan står säkerligen inte att finna och har sannolikt aldrig existerat. Det skulle heller inte räcka med en enda sådan, nej, en lång kedja av länkar erfordrades för att överbygga den anatomiska klyftan mellan t. ex. gorilla och nutids-

människa. "Vetenskapen säger i dag att människan i varje fall har existerat 30.000 år på jorden", uppger Affectator. Det var en blygsam vetenskap! Av allt att döma har alla upptäckter och rön inom detta gebit sedan Darwins tid helt undgått Affectators uppmärksamhet eller de kanske intresserar honom mindre emedan de inte passar så bra in i den mänsklighetens historia han söker lansera. Säger inte vetenskapen också att mer eller mindre väl bevarade lämningar påträffats efter urmänniskor med primitiva, ja, delvis djuriska drag, som levat på jorden redan för flera hundra tusen år sedan? Javas apmänniska och kina-människan hör väl till de bäst bekanta bland dessa. Vidare kan nämnas lika gamla eller ännu äldre halvmänniskor på olika utvecklingsnivå, vilka hittats i skilda trakter av Afrika. Den moderna vetenskapen räknar faktiskt med att människoliknande varelser med bl a upprätt gång och ett tandgarnityr i allt väsentligt överensstämmande med den nutida människans levde på jorden för bortom två miljoner år sedan, ehuru deras hjärnkapacitet var Homo sapiens betydligt underlägsen. Och ännu mycket längre till baka i tertiärtidens djup får vi söka de supponerade förenande länkarna, de gemensamma stamfäderna till människor och människoapor, vilka då ingendera fanns färdigbildade. Så kan man fortsätta bakåt i tiden och finna släktskapsband med allt större djurgrupper. Några för Affectator godtagbara "bevis" för allt detta kan väl inte företes, eftersom av lätt insedda skäl inte samtliga länkar i utvecklingskedjorna anträffats bevarande som fossil.

Frånvaron av spår efter högre mänskliga kulturer från grottmålningarnas tid till den historiska besvärar Affectator, men bortförklaras med att "tidens tand och förvittring har gjort sitt till för att intet kan uppdagas av dagens arkeologer". Ändå finns mångdubbelt äldre stenredskap och eldplatser bevarade! Kan man då inte finna någon plausibel förklaring till att kulturutvecklingen synes ha fortskridit så ytterligt långsamt under de hundraden av årtusenden som gått sedan våra förfäder först tog verktyg och eld i sin tjänst fram till de senaste årtusendenas explosionsartade framrykning? Enligt min uppfattning var det framför allt avsaknaden av ett mera nyanserat språk och en skrift, som så effektivt hämmade utvecklingen. Först i och med skriftspråket kunde tidigare generationers erfarenhet och framsteg gå direkt i arv till de efterkommande, detta gällde såväl metallernas utvinning som uppfinningen av hjulet o s v ända fram till atomkraftens och rymdskeppens epok på gott och ont.

Den ordning och lagbundenhet som synbarligen råder överallt inom kosmos står enligt min åsikt på intet sätt i motsatsförhållande till läran om livets och människans uppkomst och utveckling på

vår planet. Tvärtom betraktar jag lagbundenheten som en förutsättning för denna.

Däremot kan jag inte finna att de metafysiska och mytologiska föreställningar Affectator åberopar ger något bärande stöd åt hans teori om att människan en gång fix och färdig immigrerat till jorden från någon mystisk icke namngiven värld. För mig är dessa "bevis" blott utslag av den ofta dokumenterade högfärden över sin egen förträfflighet, som "Skapelsens krona" och "Guds avbild" alltid tycks ha varit svag för. Hon besitter väl en högre grad av tanke- och slutledningsförmåga än något av de andra djuren på jorden, men hennes etiska och moraliska standard är knappast något att skryta med i jämförelse med dessas.

För mig är det tämligen likgiltigt vad Affectator och andra kallar det som kan tänkas finnas bakom lagbundenheten. Jag finner det dock enbart motbjudande att "det" eller "han" av människors inbilskhet utrustas med mänskliga karaktärsegenskaper, som teologer och andra har för sed att göra.

*Elis Dahlgren
Vikmanshyttan*

Det bevarade liket - en adept?

I slutet av er ytterst intressanta artikel "Gåtan med det bevarade liket" i mars/april-numret efterlyser ni en eventuell förklaring på gåtan.

Även om jag inte på något sätt vill hävda att nedanstående teori är korrekt, anser jag den dock vara av ett visst värde för förståelsen av vissa fenomen som inte bara existerar, utan möjligen även har en speciell betydelse just i dessa dagar.

Enligt den esoteriska läran finns det nämligen en grupp högt utvecklade människor som kallas "Adepter". Med detta uttryck menas individer, som i nästan fulländad grad besitter vad vi kallar "psykiska förmågor".

De kan inte endast uppfatta många fler fenomen än vi andra kan; de kan också behärska både omgivningen och

dem själva på sätt, som förefaller oss helt obegripliga, men som inte desto mindre kan förklaras, om vi erkänner att så kallade själsliga energier är precis lika reella som så kallade fysiska. Ty om vi erkänner detta, kan vi också sätta oss in i, att det kan finnas individer, vars viljekraft är stark nog till att utöva de påverkningar vi inte minst förbinder med begreppen: telekinesi, när det gäller påverkan av föremål; samt vissa högre former för yoga, när det gäller att påverka sina egna organfunktioner. Jag har här fullständigt bortsett från de psykiska funktioner, som också icke adepter kan lära sig utöva; så som suggestion och hypnos.

Av dessa nämnda förmågor är det åter yogaövningarna som kommer vårt ämne närmast, då dessa, förutom att omfatta

välkända fenomen som nedsättandet av hjärtverksamheten, stoppandet av blödningsar, borttagandet av smärtförnimmelser etc, också omfattar de djupa trance-tillstånd, som till och med möjliggör levande begravningar.

Både enligt Paul Bruntons bok "Hemmelighedsfulde Egypten" samt en hel del sägner och legender skulle en grupp adepter eller magiker i forna tider ha låtit sig begravas i skendött tillstånd, till dess vi — enligt dessa och liknande källor — skulle ha nått fram till den tidsålder, i vilken de åter skall träda fram för människorna som aktiva lärare och ledare.

Men för att förstå detta ska vi också veta, att den esoteriska läran ytterligare säger, att adepterna sedan de katastrofer som drabbade de forna kulturrikerna Lemurien och Atlantis, delvis har brutit förbindelsen med mänskligheten, och de har gjort det på så sätt, att de i deras så kallade aktiva perioder har uppträtt "förklädda", så att deras verkliga identitet har varit okänd, och att de i de mellanliggande perioderna har levat tillbaka-draget på både okända och svårtillgängliga platser.

Detta återigen hänger samman med att dessa adepter besitter förmågan till att hålla sig själva vid liv, under en tidsrymd som jag vill sätta till åtminstone flera århundraden — fast sanningen är att jag har hört mycket högre tal nämnas.

Nu är den stora frågan, om en del av dessa platser kan vara gravar här på jorden, så som både Paul Brunton och vissa traditioner påstår.

Är detta nämligen fallet, kunde profeten Nicolaus Rungius mycket väl vara en av dem. Det påstås nämligen att några av adepterna är identiska med vissa av de personer, som har varit de mest kända genom mänsklighetens historia, och förutom de egyptiska prästkungar som Paul Brunton omtalar, nämner de av honom helt fristående traditionerna personligheter som Kung Arthur av England, Holger Danske, Bisp Absalon, Knut den Helige, bara för att nämna några av dem.

Jag vill gärna starkt påpeka, att själva begreppet Adept, inte nödvändigtvis behöver förbindas med godhet i vanlig bemärkelse, hur mycket än de mest kända

esoteriska skolorna hävdar det motsatta. Då jag emellertid inte anser mig själv kompetent att slutgiltigt döma om detta, ska jag här också nämna den viktigaste av de förklaringar som ges beträffande adepternas gåtfulla beteende.

De flesta av dessa mera kända skolor är nämligen ense om, att huvudorsaken till adepternas periodvisa passivitet, är att ge människorna möjlighet att lära känna det ondas väsen genom egna erfarenheter — en idé, som i sin tur har att göra med läran om reinkarnation och karma. Enligt det första begreppet föds alla levande individer om och om igen, till dess de har gjort alla de erfarenheter de kan göra här på jorden, och enligt det andra begreppet har varje handling, god såväl som ond, en återverkande kraft på den som begår handlingarna, och det påstås här, att vedergällningen för en handling inte alltid sker i det jordeliv där den begäts, utan ofta först i ett senare jordeliv.

I de flesta esoteriska skolor är man nämligen helt övertygad om, att alla levande väsen är garanterade ett så kallat gudomligt slutstadium, efter att ha genomgått den mycket långt framåtskridande utvecklingen, som kallas evolutionen, och ett sådant gudomligt stadium skulle återigen vara identiskt med det redan nämnda adeptstadiet.

Skolor som dem, vilka representeras av exempelvis Gurdjieff, Ouspensky, Teodor Illion samt Krishnamurti har emellertid en annan uppfattning om denna optimistiska lärdom, då de tre förstnämnda anser, att en sådan framåtskridande utveckling inte är en naturlag, utan ett privilegium för mycket få individer, och Krishnamurti anser, att en insikt om fenomenen som de är i sig själva, är möjlig här och nu.

Men för att inte komma för långt bort från ämnet, ska jag vidare förklara, att adepterna inte alltid har uppträtt mer eller mindre förklädda när de har varit aktiva, utan verkligen en gång avslöjat sig i sina sanna gestalter.

Vi måste emellertid gå mycket långt tillbaka i historien för att finna denna tid, tillbaka ända till den lemuriska och atlantiska tiden, och även den närmast efterföljande tiden, där dessa kulturers så kallade koloniländer hade sin storhetstid.

Här upphörde människorna att lyda sina adepter, och dessa såg sig nödsaka- de att dra sig mer och mer tillbaka med sitt upphöjda vetande, som de egentligen hade tilltänkt människorna, och som de också skänkte dem under den första pe- rioden av sin existens här på jorden. Det sägs här också, att allt vi i dag förbinder med begreppen: kultur och civilisation, i själva verket stammar från dessa forn- tidsadepter.

Jag vill också säga, att människornas olydnad — enligt dessa esoteriska sko- lor — i den fjärran forntiden gick så långt, att de mycket höga lärdomar, som kunde utnyttjas i praktiken, och som de fick av adepter, blev missbrukad i så hög grad, att de katastrofer som drabba- de både Lemurien och Atlantis, har sin egentliga förklaring i detta missbruk av de väldiga naturkrafter som adepter, lärde dem utnyttja.

Men såväl adepter, som deras när- maste lärjungar förstod att sådana ka- tastrofer var att vänta, och de kunde därför rädda både sina lärdomar och de människor som hade lytt dem, och som därför var värdiga att bringa lärdomarna vidare.

Adepter, fruktade emellertid att de- ras höga lärdomar också skulle ödelägga senare riken, på samma sätt som dessa ödelade Lemurien och Atlantis, och män- niskorna nekades i allt högre grad till- gång till deras kunskap — med undan- tag av de få utvalda, som skulle bevara lärdomarna med hänsyn till den väntade tidsålder, i vilken de åter kunde avslöjas för människorna.

Ska man tro på, vad skolorna lär yt- terligare, tycks adepter, inte heller ha stoppat sin verksamhet fullständigt i se- nare tidsepoker, i varje fall inte om de är identiska med framträdande per- sonligheter eller de så mycket omtalade orientaliska vise.

Om de sistnämnda sägs det i varje fall, att de trots sin tillbakadragna tillvaro gör en insats, och detsamma är sannolikt också fallet med den grupp som är om- nämnd i samband med direkt verksam- het bland människorna, i deras s k pas- siva perioder.

Innan jag går vidare med just denna fråga, vill jag emellertid gärna påminna om dess svårigheter, då vi står ställda

inför problemet, huruvida adepter, kan delas i flera grupper, varav några period- vis är aktiva i ordets egentliga betydelse, och s k passiva i andra perioder, och andra är det, vi kunde kalla passiva hela tiden, eller om samtliga adepter delar sin existens här på jorden mellan ak- tiva och s k passiva perioder.

Och vad dessa till synes passiva perio- der beträffar, finns det en viss enighet esoteriska skolor emellan, då de lär, att adepter, verksamhet i dessa består i, vad vi populärt kunde kalla: att be för världen. I verkligheten består denna s k bön i att utsända egna själsliga energier ut över världen, i avsikt att neutralisera de mest negativa av de energier eller ut- strålningar som vi andra utsänder på grund av våra dåliga tankar och hand- lingar. Man kan med andra ord säga, att de styr världen på ockult väg, och om det kan vara av intresse, ska jag gå närmare in på detta i en artikel senare.

Så återstår det att ställa frågan, om de adepter som har låtit sig begravas i sken- dött tillstånd, utövar samma eller en lik- nande funktion, om vi, väl att märka, håller fast vid tanken, att de mest fram- stående adepter, här på jorden också är utpräglade goda människor. I varje fall tyder mycket på, att ett lik som Nico- laus Rungius innehåller livskraft nog till att han en gång kunde vakna upp igen, om detta vore hans avsikt, även om jag medger att det är ett vågat påstående att framlägga.

Ännu en förklaring kan emellertid ges på gåtan, då jag också har hört påstås, att adepter, i dödsögonblicket endast efterlämnar en del av livskraften hos si- na kroppar, men i övrigt går bort på van- ligt sätt — om man nu f ö kan förbinda adepter, verkliga handlingar med nå- got, som för oss är särskilt vanligt. Vi får bara räkna med, att de i så fall gör det i en avsikt som mycket liknar den, jag redan omnämnt i samband med begre- pet: att be för världen, och de gör det, därför att de vet att deras efterlämnade livskraft förmår utöva samma verkan på omgivningen.

Den senare teorin förklarar trots allt bättre än den första, det faktum, att "li- ket" inte har varit så väl gömt, att det i senare tid varit omöjligt för de, jag kan kalla: profana, att komma åt liket och röra vid det.

Ganska säkert föreligger den möjligheten, att den avskurna tån kan regenerera, då esoteriska lärare som Rudolf Steiner här har förklarat, att regenerationens gåta har att göra med tätheten av den bindning, som hos alla levande individer existerar mellan det som han och andra lärare kallar: astralkroppen och eterkroppen. Han påstår nämligen, att en regeneration kan äga rum också av en större lem, om en sådan bindning inte är för tät, och det är den enligt esoteriken inte under dödsliknande tillstånd, vare sig döden har inträtt eller ej. Jag har här självfallet bortsett från de djurarter, som all-

tid är i stånd att regenerera förlorade lemmar, på grund av deras lägre medvetenhetsgrad.

Vad emellertid förklaringen än är på gåtan, är det ett brott att röra lik, som är så väl bevarade som synes vara fallet med Nicolaus Rungius, och jag ska inte förtiga att mitt öppna brev till stor del är skrivet i hoppet, att det kan bli taget en eller annan form av initiativ till att beskydda lik av denna gåtfulla art bättre. Kan detta uppnås, är min artikel inte skriven förgäves.

*Birgit Thiede
Köpenhamn*

NOTISER . . .

Ett giftfritt alternativ

Man har kallat Kullabygden för "världens vackraste halvö", och detta med all rätt. Högt uppe på denna natursköna landtunga, som sticker ut sin tvära bergsrygg mot Kattegatt, ligger mitt i badorten Mölle kurhotellet Vita Nova, som förestås av dr Lars-Erik Essén — en av de få läkare, som i Sverige företräder den giftfria, s k biologiska medicinen. Den biologiska medicinen är ett alternativ till den vanliga kemiska, och dr Essén har under de gångna åren kunnat konstatera, att denna metod oftast överträffat den kemiska, då den synes vara, inte bara ofarligare, utan också effektivare.

Behandling enligt biologiska riktlinjer — det innebär fullvärdig föda i form av vegetarisk hälsokost, biodynamiskt odlade råvaror, faste- och utrensningskuror, bantningskuror, medicinska bad, sjukgymnastik, avspänningsterapi samt behandling med biologiska läkemedel. Vita Novas me-

tod är således att så vitt möjligt undvika syntetiska preparat, och i stället med naturens egna krafter stärka kroppens livskraft och ge den impulser till påskyndad läkning.

Den som första gången besöker Vita Nova brukar bli angenämt överraskad över den österländska prägel man möter — men den hör samman med helhetsterapin. På Vita Nova gäller det att återuppväcka gästernas samlade hälsomöjligheter, och här finns den positiva tråd, som vill bryta vårt hårda, västerländska tempo, och i stället rikta våra krafter inåt till samling och läkedom. Det finns ingen radio eller TV på Vita Nova, men däremot en högklassig musikanläggning som används för gästernas trevnad, bl a vid den sedvanliga lördags-samlingen, som brukar avslutas med en musikstund. Tillfälliga gäster är också välkomna, och lördagskvällarnas program är alltid givande — de mest skiftande frågor besvaras vid

den inledande frågestunden, och där-
efter följer det föredrag och den
korta betraktelse, där dr Essén vill
samla sina patienter kring ett större
sammanhang, leda deras tankar ut
från de egna krämporna och ge dem

ett evighetsperspektiv — också det
en viktig och subtil detalj i helhets-
terapin. För den intresserade kan
nämnas, att ett informerande blad
med upplysningar gärna sänds på be-
gäran.

Sommarskola för humanistisk kultur

Kosmos Feriehem — Varnhem,
heter en nyupprättad stiftelse, som
genom en internationell sommarskola
i Varnhem, nära Skövde, vill utbreda
kunskap om Martinus kosmologi, ver-
ka för humanitet, fred och interna-
tionell förståelse.

Feriehemmet ligger i en naturskön
trakt på Billings västsluttning, där
man har en storslagen utsikt över
Skaraslätten på den ena sidan, och
en storskog, lämpad till långprome-
nader, på den andra. En idealisk
plats för semester och rekreation, så-
ledes, och man har för sommaren
1965 lagt upp ett program med skif-
tande ämnen, där man håller före-

drag om Österländsk filosofi, andlig
och materiell forskning, livets utveck-
ling på jorden, och mycket annat.
Förutom föredragen kan nämnas, att
lär. vid Dramatens elevskola, Ma-
rianne Plass, undervisar i avspänning,
och konsulent Ilse Clausnitzer med-
delar sina kunskaper i makrobiotisk
matlagning.

Kosmos Feriehem är religiöst och
politiskt obundet, och envar kan delta
i de programpunkter som intresserar
just honom eller henne. Den som vill
veta mera om feriehemmet, kan er-
hålla ett prospekt med detaljerade
upplysningar — se f ö vidstående
annons.

.....

Varje vår tanke är en realitet —
en verklighet, en kraft!

Varje tanke är en byggnadssten i
vårt blivande öde — antingen till gott
eller ont!

Var rik i anden, i fantasien, i med-
vetandet, och allt annat ska bli i en-
lighet därmed!

Den dominerande stämningen, vare
sig den är betryckt eller segerviss,

verkar före alla livets fysiska beting-
elser och omdanar dem i enlighet
med sin egen grundton och tanke-
värld.

Sätt aldrig några gränser för dina
framtida andliga möjligheter!

Det oändliga medvetandet känner
inga gränser, och det är vår oför-
gängliga arvedel att komma det oänd-
liga medvetandet allt närmare!

Prentice Mulford

A. Erikssons Bokbinderi

Eftz. Georg Hård

Virentoftagatan 19, Malmö
Telefon 491600 - Bostaden 491616

Firman med tre generationers erfarenhet
Öltför alla slags bokbinderiarbeten

ANNORLUNDA SEMESTER

PÅ

KOSMOS FERIEHEM

Vila, men också inspiration av nya tankar. Kurser i kosmologi, avspänning, yoga, fredsforskning, JAK, esperanto mm.

Begär kursprogram och prospekt, adr. Varnhem, tel. 0511/60069

SÖKAREN

är en tidskrift för fördomsfria, "öppna" människor, ty den vågar ifrågasätta — och förneka! — riktigheten av den nu allmänt omfattade naturvetenskapliga världsbilden. Detta sker bl. a. genom en saklig redovisning av en del moderna — men i en bestämd mening otidsenliga — forskares resultat och antaganden. SÖKAREN avser inte att "missionera" — allsidig belysning och diskussion är dess (dock svårrealiserade) syfte.

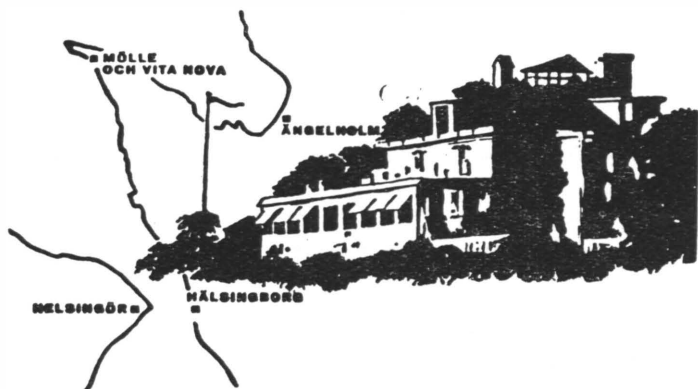
I senaste numret kan man läsa om

professor W. Tenhaeffs experiment med klärvoajanten G. Croiset, vilken har demonstrerat förmåga att förutsäga framtida händelser; om psykologen P. Vernons statistiska undersökningar av astrologers prognoser; om ESP (utomsinnligt förnimmande) under hypnotisk trans; om två instängda gruvarbetares fullständigt unika psykiska upplevelser; om vetenskapliga undersökningar rörande verkan av "välsignande" (!) på växter m. m., m. m.

Sänd namn och adress till SÖKAREN, Box 3063, Stockholm 3, så skickar vi ett nummer av tidskriften som prov!

BYGG UPP ER HÄLSA

PÅ KURHOTELLET

VITA NOVA

MÖLLE

KURHOTELLET VID ÖRESUND OCH KONTINENTEN
MED SVENSKT RIVIERALÄGE

FÖR SUND LIVSFÖRING OCH BIOLOGISKA METODER
ÖPPET HELA ÅRET

DIREKTION:
Dr LARS-ERIK ESSÉN

RUMSBESTÄLLNING:
HÄLSINGBORG 042/473 00

Till våra ärade läsare!

Vi är glada och tacksamma över det förtroende och intresse som visats oss hittills under vårt första verksamhetsår — genom det stadigt ökande antal som läser och uppskattar ORION. Men vi tror att det också finns många läsintresserade som ännu inte har hört talas om ORION, eller som kanske bara har hört tidskriften omnämnas, utan att närmare fått ta del av dess innehåll. Och till Er som redan är prenumeranter vill vi vädja: Om Ni i Er bekantskapskrets känner någon som verkligen är intresserad av den nya tidens utveckling — tala om det för oss genom att skriva hans eller hennes namn och adress på nedanstående talong, så sänder vi ett provnummer omgående.

Vänd!

JA -

sänd utan kostnad eller förbindelse ett provex. av ORION nr till adress nedan. (Ange om ORION nr 1, 2 el. 3 önskas)

Jag önskar prenumerera på ORION fr.o.m. nr 1965
☐ t.o.m. årets slut / ☐ och ett år framåt. (Kryssa för önskat alternativ). Pren-avgiften kr. (2:- pr nr) Inbetalas på postgirokonto 63 22 54.

Namn

Adress

Postadress

Till Er som kanske med detta nummer läser ORION för första gången, vill vi rekommendera: prenumerera på ORION — och följ med i en ny tidsålders utveckling! Ni behöver bara fylla i nedanstående talong — tala om från vilket nummer Ni önskar att prenumerationen ska gälla, eller, om provnummer önskas, ange vilket nr. Vi sänder Er ORION omgående tillsammans med inbetalningskort.

Genom att medverka till ett vidgat läsarunderlag hjälper ni till att göra ORION mera känd, spridd och ger oss större resurser att göra tidningen ännu mera läsvärd!

Klipp ut rutan här nedan, frankera med ett 25-öres frimärke och lägg talongen i brevlådan, — eller, om ni inte vill klippa ut halva sidan, gör rekvisitionen pr brev!

Porto
25
öre

Tidskriften ORION

MALMÖ INTERPLANETARISKA SÄLLSKAP

Fack 2012

MALMÖ 2

MALMÖ INTERPLANETARISKA SÄLLSKAP

Fack 2012 - Malmö 2